2016 m. rugsėjo 13 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P8_TA(2016)0320

Sanglaudos politika ir mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijos, skirtos pažangiosios specializacijos (RIS3) iniciatyvai

2016 m. rugsėjo 13 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl sanglaudos politikos ir mokslinių tyrimų ir inovacijų strategijų, skirtų pažangiosios specializacijos (RIS3) iniciatyvai (2015/2278(INI))

(2018/C 204/01)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 4, 162 ir 174–178 straipsnius,

— atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (toliau – Bendrųjų nuostatų reglamentas) ([1]),

— atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1301/2013 dėl Europos regioninės plėtros fondo ir dėl konkrečių su investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslu susijusių nuostatų, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1080/2006 ([2]),

— atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1081/2006 ([3]),

— atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1299/2013 dėl konkrečių Europos regioninės plėtros fondo paramos Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslui nuostatų ([4]),

— atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1302/2013, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1082/2006 dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (ETBG) atsižvelgiant į patikslintas, supaprastintas ir pagerintas tokių grupių steigimo ir jų veikimo sąlygas ([5]),

([1]) OL L 347, 2013 12 20, p. 320.
([2]) OL L 347, 2013 12 20, p. 289.
([3]) OL L 347, 2013 12 20, p. 470.
([4]) OL L 347, 2013 12 20, p. 259.
([5]) OL L 347, 2013 12 20, p. 303.

— atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1300/2013 dėl Sanglaudos fondo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1084/2006 ([1]),

— atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 ([2]),

— atsižvelgdamas į savo 2014 m. sausio 14 d. rezoliuciją „Pažangioji specializacija. Patikimos sanglaudos politikos kompetencijos centrų tinklas“ ([3]),

— atsižvelgdamas į savo 2015 m. rugsėjo 9 d. rezoliuciją „Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą: ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos Sąjungoje skatinimas“ ([4]),

— atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 22 d. Komisijos brošiūrą „Investicijų planas Europai. Naujos Europos struktūrinių ir investicijų fondų ir ESIF finansavimo derinimo gairės“,

— atsižvelgdamas į 2014 m. birželio 10 d. Komisijos komunikatą „Moksliniai tyrimai ir inovacijos – atsinaujinusio augimo varomosios jėgos“ (COM(2014)0339),

— atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 23 d. Komisijos šeštąją ekonominės, socialinės ir teritorinės sanglaudos ataskaitą „Investicijos į darbo vietų kūrimą ir augimą“,

— atsižvelgdamas į 2014 m. lapkričio 26 d. Komisijos komunikatą „Investicijų planas Europai“ (COM(2014)0903),

— atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 14 d. Komisijos komunikatą „Investavimas į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą. Kuo geriau panaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas“ (COM(2015)0639),

— atsižvelgdamas į 2014 m. Komisijos paskelbtas gaires „Europos struktūrinių ir investicijų fondų, programos „Horizontas 2020“ ir kitų Europos Sąjungos mokslinių tyrimų, inovacijų ir su konkurencingumu susijusių programų sinergijos užtikrinimas“,

— atsižvelgdamas į 2010 m. spalio 6 d. Komisijos komunikatą „Regioninės politikos įnašas į pažangų augimą 2020 m. Europoje“ (COM(2010)0553),

— atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 13 d. Komisijos komunikatą „Inovacijų rezultatų skaičiavimas Europoje. Naujo rodiklio kūrimas“ (COM(2013)0624),

— atsižvelgdamas į 2012 m. gegužės 4 d. Regionų komiteto nuomonę „Vyresnių žmonių aktyvumas: inovacijos, pažangi sveikatos apsaugos sistema, geresnė gyvenimo kokybė“ ([5]),

— atsižvelgdamas į 2013 m. gegužės 30 d. Regionų komiteto nuomonę „Atotrūkio inovacijų srityje mažinimas“ ([6]),

— atsižvelgdamas į 2014 m. spalio 7 d. Regionų komiteto nuomonę „Paramos priemonės pradedančiųjų aukštųjų technologijų įmonių ekosistemoms kurti“ ([7]),

— atsižvelgdamas į 2014 m. paskelbtą Komisijos tarnybų darbinį dokumentą, apimantį gaires politikos formuotojams ir vykdomosioms institucijoms „Europos struktūrinių ir investicijų fondų, programos „Horizontas 2020“ ir kitų Europos Sąjungos mokslinių tyrimų, inovacijų ir su konkurencingumu susijusių programų sinergijos užtikrinimas“ (SWD(2014) 0205),

---

([1]) OL L 347, 2013 12 20, p. 281.
([2]) OL L 347, 2013 12 20, p. 487.
([3]) Priimti tekstai, P7_TA(2014)0002.
([4]) Priimti tekstai, P8_TA(2015)0308.
([5]) OL C 225, 2012 7 27, p. 46.
([6]) OL C 218, 2013 7 30, p. 12.
([7]) OL C 415, 2014 11 20, p. 5.

2016 m. rugsėjo 13 d., antradienis

— atsižvelgdamas į bandomąjį projektą „Sanglaudos politika ir mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros fondų sąveika: kompetencijos laiptai“,

— atsižvelgdamas į Europos Parlamento parengiamuosius veiksmus Rytų Makedonijos ir Trakijos regione,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 52 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Regioninės plėtros komiteto pranešimą (A8–0159/2016),

A. kadangi šiuo ekonomikos, finansų ir socialinės krizės laikotarpiu ES turi padidinti pastangas kuriant pažangų, tvarų ir įtraukų ekonomikos augimą;

B. kadangi mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų (MTTPI) stiprinimas yra vienas iš investavimo prioritetų pagal Europos regioninės plėtros fondo 2014–2020 m. nuostatas; kadangi įvairiose ES valstybėse parama inovacijoms labai skiriasi, visų pirma kai kalbama apie žinių ir technologijų panaudojimą inovacijų skatinimo srityje;

C. kadangi 2014–2020 m. programavimo laikotarpiu valstybės narės pirmą kartą įpareigojamos parengti nacionalines ir (arba) regionines pažangiosios specializacijos strategijas, į verslininkystės procesą įtraukiant nacionalines ir regionines valdymo institucijas ir suinteresuotuosius subjektus, pvz., aukštojo mokslo institucijas, pramonės ir socialinius partnerius;

D. kadangi pažangioji specializacija apima ir sujungia skirtingas politikos priemones, įskaitant susijusias su verslumu, švietimu ir inovacijomis, kad regionai, sutelkdami dėmesį į savo stipriąsias puses ir konkurencinį pranašumą, galėtų nustatyti ir atrinkti prioritetines vystymosi sritis ir susijusias investicijas;

E. kadangi RIS3 turėtų padėti Europos ekonomikai tapti labiau konkurencingai, plėtoti Europos pridėtinę vertę inovacijų srityje, sukurti daugiau geresnių aukštos kokybės darbo vietų, pasinaudoti įvairiapuse nauja patirtimi; kadangi RIS3 turėtų prisidėti skleidžiant geriausią patirtį ir ugdant naują verslumo dvasią, kuri kartu su veikiančia bendrąja skaitmenine rinka ir pažangiąja specializacija galėtų paskatinti naujus gebėjimus ir žinias, inovacijas ir užimtumą, kad būtų geriau pritaikomi mokslinių tyrimų rezultatai ir pasinaudojama visų formų inovacijomis;

F. kadangi RIS3 strategijos kūrimas apima kelių suinteresuotųjų šalių valdymo mechanizmų kūrimą, nustatant didžiausią strateginį potencialą turinčias sritis pagal vietą, nustatant strateginius prioritetus ir paskiriant veiksmingą palaikymo paslaugą įmonėms, kad būtų padidintas žiniomis grindžiamas regiono vystymosi potencialas;

G. kadangi RIS3 prisidedama prie veiksmingo ES lėšų naudojimo, daromas poveikis visoms Sąjungos valstybėms narėms ir regionams, realizuojant visų regionų potencialą, tokiu būdu RIS3 padeda ES mažinti atotrūkį inovacijų srityje Sąjungos viduje ir už jos ribų, kad ji taptų konkurencingesnė pasauliniu lygmeniu;

H. kadangi laiku vykdomas ir sėkmingas RIS3 įgyvendinimas valstybėse narėse labai priklauso nuo jose didėjančių administracinių gebėjimų programavimo, biudžeto valdymo, įgyvendinimo ir vertinimo pagal politikos programą srityje, siekiant sustiprinti privačiąsias investicijas į mokslinius tyrimus, technologinę plėtrą ir inovacijas; kadangi įgyvendinant RIS3 reikia atsižvelgti į tai, kad atlikus pradinį pažangiosios specializacijos strategijų vertinimą gautas nevienalytis vaizdas, visų pirma dėl pasirinktų prioritetų, kurie dažnai yra pernelyg bendro pobūdžio arba nepakankamai susiję su regiono ekonominėmis ir inovacijų struktūromis, tai reiškia, kad pažangiosios specializacijos strategijas reikia patobulinti šiuo požiūriu;

I. kadangi RIS3 platforma padeda dalyvaujantiems regionams dalytis žiniomis ir jas perduoti iš apačios į viršų ir tarpusavyje; kadangi šiam procesui turėtų būti skiriamas prioritetas kuriant ir vykdant būsimas pažangiosios specializacijos iniciatyvas;

Esminis RIS3 vaidmuo atsižvelgiant į sanglaudos politikos indėlį siekiant strategijos „Europa 2020“ tikslų

1. pabrėžia, kad pažangiosios specializacijos strategijos remia paramos telkimą pagal temas ir strateginį Europos struktūrinių ir investicinių fondų (ESI) programavimą ir suteikia geresnio orientavimosi į rezultatus galimybę vietose, taip prisidėdamos prie strategijos „Europa 2020“ tikslų įgyvendinimo; pabrėžia, kad šių strategijų tikslas – užtikrinti žiniomis paremtą tvarų augimą, darnų vystymąsi ir aukštos kokybės darbo vietas visuose regionuose – ne tik išsivysčiusiose teritorijose, bet ir pereinamojo laikotarpio regionuose, taip pat mažiau išsivysčiusiuose ir kaimo regionuose bei salose;

2. reikalauja, kad būtų visapusiškai laikomasi naujų *ex ante* nuostatų dėl ESI fondų skyrimo sąlygų siekiant užtikrinti, kad veiktų pažangiosios specializacijos strategijos;

3. ragina visus susijusius veikėjus plėtoti RIS3 remiantis kiekvieno regiono turimų pajėgumų, turto ir kompetencijos analize ir susitelkti į verslininkystės atradimą siekiant nustatyti besiformuojančias pažangiosios specializacijos nišas ar konkurencinius pranašumus, taip pat paskatinti tvirtesnę viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę, visuomet vengiant galimų viešojo ir privačiojo sektorių interesų konfliktų;

4. pritaria plačiai inovacijų apibrėžčiai, kad tai reiškia idėjos transformaciją į naują ar patobulintą gaminį ir paslaugą, kuris pristatomas rinkai, į naują ar patobulintą veiklos procesą, kuris naudojamas pramonėje ir versle, arba į naują požiūrį į socialinę paslaugą;

5. prašo regionų sukurti novatoriškų paramos paslaugų schemas tam, kad papildytų arba pakeistų esamas paramos paslaugas, kad tam tikras regionas visapusiškai realizuotų savo konkurencinį potencialą, o įmonėms būtų lengviau įsisavinti naujas žinias ir technologijas, norint išsaugoti savo konkurencingumą, taip pat siekiant užtikrinti, kad mokslinių tyrimų ir inovacijų ištekliai pasiektų kritinę masę;

6. prašo Komisijos suderinti Bendrąjį bendrosios išimties reglamentą, kad ESI fondai galėtų siūlyti pažangumo ženklo sąlygas;

7. prašo nacionalines valdžios institucijas investuoti į regionų žvalgybą ir didelių duomenų gavybą, kad jie galėtų tiek įrodyti jų unikalų konkurencinį pranašumą, tiek ir suvoktų regioninių įmonių tendencijas pasaulinėje vertės grandinėje;

8. laikosi nuomonės, kad S3 platforma, sukurta Komisijos Regioninės ir miestų politikos GD ir veikianti Jungtiniame tyrimų centre Sevilijoje, atlieka svarbų vaidmenį, teikdama regionams su jų inovacijų strategijomis susijusius patarimus ir nustatydama lyginamuosius standartus, padedama atsiliekantiems regionams ir gerindama daugiapakopį valdymą ir regionų sąveiką, teikdama informaciją, metodiką, žinias ir patarimus nacionaliniams ir regioniniams politikos formuotojams; pabrėžia, kad ši platforma turėtų nuolat atnaujinti savo duomenų bazę, atsižvelgiant į regionų ir miestų vietinius poreikius, ypatumus ir prioritetus;

9. laikosi nuomonės, kad vykdant su S3 platforma Sevilijoje susijusią veiklą daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama atsiliekantiems regionams, visų pirma jiems turėtų būti padedama kurti ir pritaikyti savo strategijas;

10. mano, kad mažesniems regionams kyla problemų kuriant ir įgyvendinant strategijas, ir ragina rengti pasiūlymus dėl paramos tokiems regionams didinimo, kad būtų sustiprintas S3 strategijų įgyvendinimas ir dalijimasis geriausia patirtimi;

11. palankiai vertina Komisijos dėmesį atsiliekantiems regionams, kurių skaičius naujausiame bandomajame projekte, susijusiame su Europos Parlamento parengiamaisiais veiksmais Rytų Makedonijos ir Trakijos regione, buvo padidintas iki 8 valstybių narių regionų iki 2017 m. pabaigos;

12. palankiai vertina tai, kad tęsiama Vidaus rinkos, pramonės, verslumo ir MVĮ generalinio direktorato sukurtos „Regional Innovation Monitor Plus“ (RIM Plus) platformos veikla, kad sukurtas Mokslinių tyrimų ir inovacijų stebėjimo centras (angl. RIO), kurį įsteigė Mokslinių tyrimų direktoratas, ir įvairius su politika susijusius mokslinių tyrimų centrus Jungtinio tyrimų centro generaliniame direktorate (EK), kurie teikia išsamius duomenis, rodiklius ir gaires nacionaliniams ir regioniniams S3 suinteresuotiesiems subjektams;

13. laukia būsimos informacijos apie Europos inovacijų tarybą, kad taikant „vieno langelio“ principą būtų sukurta inovatoriams skirta tarnyba, veikianti kaip tiltas, jungiantis mokslo laimėjimus su įmonių ir valdžios institucijų poreikiais Europoje;

14. primena, kad viešasis finansavimas vis dar yra galingas inovacijų variklis; ragina susijusias valdžios institucijas atidžiau stebėti finansinių priemonių taikymą, nes inovacijos neturėtų remtis vien dotacijomis, bet turėtų sugebėti rasti ir alternatyvių finansavimo šaltinių, pvz., paskolas ir garantijas, kartu išlaikant dotacijų ir alternatyvių finansavimo priemonių (viešojo ir privačiojo finansavimo) pusiausvyrą;

Daugiapakopis valdymas ir jo galia

15. apgailestauja, kad kai kurios valstybės narės nusprendė taikyti nacionalines RIS3, nesuteikdamos galimybės vietos ir regionų valdžios institucijoms pateikti savo nuomonės, taip pakenkdamos iš apačios į viršų nukreiptam verslininkystės atradimo procesui, kurį turėtų įtvirtinti RIS3; pabrėžia regioninio požiūrio svarbą, nes šių strategijų įgyvendinimas gali būti sėkmingas tik tuo atveju, jei bus grindžiamas vietos ir regionų ištekliais; ragina susijusias valstybes nares persvarstyti galimybę pakeisti nacionalines RIS3 regioninėmis, kad nebūtų praleista proga pasinaudoti ekonomikos augimo galimybėmis, taip pat ragina derinti nacionalines ir regionines S3 strategijas, kai tinkama, kad jos prireikus būtų pritaikytos prie ateities poreikių ir tvaraus vystymosi reikalavimų, ypač maisto ir energetikos sektoriuose; apgailestauja, kad nesilaikoma Bendrųjų nuostatų reglamento 5 straipsnyje įtvirtinto partnerystės principo; ragina valstybes nares gerbti partnerystės principą visuose partnerystės susitarimo ir veiklos programų rengimo ir įgyvendinimo etapuose;

16. mano, kad vyriausybės ir susijusių veiklos vykdytojų regionuose bendradarbiavimo kokybė turės lemiamą įtaką RIS3 strategijai ir ženkliai sumažins netinkamų prioritetų pasirinkimo riziką; šiuo atžvilgiu pabrėžia, kad svarbu konsultuotis su įmonėmis, visų pirma MVĮ, kadangi inovacijų vizija bus sėkminga tik tuo atveju, jei įmonės turės atitinkamų galimybių jas įgyvendinti praktiškai;

17. atkreipia dėmesį į tai, kad svarbus geresnis koordinavimas visais valdymo lygmenimis siekiant paskatinti regioninių strategijų viziją „iš viršaus į apačią“, įskaitant visas pažangiosios specializacijos valdžios institucijas ir suinteresuotuosius asmenis, taip pat ekspertus, pilietinę visuomenę ir galutinius vartotojus, kad būtų galima įveikti uždarą mąstymą; pažymi, kad valstybėms narėms nepriėmus atitinkamų reglamentų sukuriamos kliūtys investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas vykdymui;

18. atkreipia dėmesį į tai, kad pilietinė visuomenė atliko ribotą vaidmenį įgyvendinant RIS3 strategijas, ir ragina sustiprinti jos dalyvavimą per platformas ir bendradarbiavimo partnerystes, nes tai gali padėti geriau suformuoti strategijas ir sustiprinti bendradarbiavimą su visuomene bei užtikrinti geresnį valdymą;

19. atkreipia dėmesį į tai, kad glaudus veiklos programų ir RIS3 derinimas yra svarbus viso įgyvendinimo etapo metu;

20. ragina stiprinti ES institucijų (EP ir Tarybos) taip pat vykdomojo lygmens (Komisijos ir nacionalinių vykdomųjų institucijų) dialogą ir bendradarbiavimą, kad būtų sukurta inovacijoms ir moksliniams tyrimams palanki sistema ir sustiprintas RIS 3 įgyvendinimas atsižvelgiant į būsimą 2014 m. daugiametės finansinės programos peržiūrą;

21. ragina Komisiją ir kitas atsakingas institucijas teikti papildomą pagalbą toms valstybėms narėms, kurioms ji reikalinga įgyvendinant RIS3 strategiją;

22. ragina toliau dėti pastangas siekiant paskatinti keisti mentalitetą ir propaguoti naujoviškus politinius metodus siekiant suaktyvinti bendradarbiavimą regiono viduje, regioninį bendradarbiavimą, tarpvalstybinį ir tarptautinį bendradarbiavimą, taip pat vykdomą per makroregionus, taikant jau turimas priemones, pvz., INTERREG, kad strategijose būtų toliau stiprinama Europos pridėtinė vertė;

23. primena, kad svarbu pabrėžti socialines inovacijas, kurios gali padėti sukurti naujus verslo modelius ir kultūrą, taip užtikrindamos tinkamą aplinką žiedinei ekonomikai įgyvendinti;

24. ragina Komisiją pateikti integruotą pranešimą apie RIS3 strategijų pridėtinę vertę ir jų įgyvendinimą veiklos programose, taip pat pateikti pasiūlymus dėl tolesnių veiksmų 7-ojoje sanglaudos ataskaitoje;

25. apgailestauja dėl regionų tarpusavio bendradarbiavimo, grindžiamo pažangiosios specializacijos tema, stokos; pažymi, kad bendroji strateginė programa suteikia galimybę panaudoti iki 15 proc. fondų pagal Bendrųjų nuostatų reglamentą (Europos regioninės plėtros fondą, Europos socialinį fondą, Sanglaudos fondą, Europos žemės ūkio fondą kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondą) tokiam bendradarbiavimui už savo regiono ribų; pabrėžia, kad pranešimo „Investavimas į darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą. Kuo geriau panaudoti Europos struktūrinių ir investicijų fondų lėšas“ 16.3 straipsnyje nurodyta, kad iki šiol šios galimybės yra išnaudojamos nepakankamai; ragina valstybės nares ir regionines valdžios institucijas geriau išnaudoti siūlomas galimybes;

26. ragina plėtoti lankstumo ir koordinavimo mechanizmus, kad būtų galima susieti RIS3 proceso rezultatus su programos „Horizontas 2020“ ir kitų programų įgyvendinimu; ragina regionus vykdyti tarpvalstybinį bendradarbiavimą naudojantis, pvz., „Vanguard“ iniciatyva, Pažangumo ženklo iniciatyva, Keitimosi žiniomis platforma (KEP), S3 platformomis, Kompetencijos laiptais ir Europos inovacijos ir technologijos instituto (EIT) koordinavimo centrams skirtomis regionų inovacijos programomis; ragina palengvinti strateginių grupių partneryščių vystymą, siekiant paskatinti investicijas, padidinti koordinavimą, sukurti sąveikas ir skatinti keitimąsi nuomonėmis siekiant išvengti dubliavimosi ir neveiksmingo viešųjų lėšų naudojimo;

27. ragina nacionalines ir Europos institucijas tęsti atotrūkio inovacijų srityje stebėseną ne tik tarp ES valstybių narių ir NUTS 2 regionuose, bet vis labiau ir pačiose valstybėse narėse;

28. mano, kad reikėtų supaprastinti procedūras ir mažinti strategijų administracinio proceso kliūtis;

29. ragina atitinkamas valdžios institucijas visais lygmenimis supaprastinti procedūras ir mažinti strategijų administracinio proceso kliūtis; ragina investuoti į žmogiškąjį kapitalą, taip pat vykdant ES tarpregionines partnerystes, siekiant padidinti administracinius pajėgumus ir sėkmingai valdyti, įgyvendinti bei stebėti RIS3procesą, kartu neleidžiant kurti papildomų administracinių sluoksnių; ragina valdžios institucijas skirti pirmenybę moksliniams tyrimams ir inovacijoms tuose regionuose, kurie turi atitinkamą potencialą, bet stokoja investicijų šioje srityje;

30. primygtinai ragina regionus ir valstybes nares geriau panaudoti turimą techninei pagalbai skirtą biudžetą siekiant užtikrinti veiksmingą ir efektyvų RIS3 įgyvendinimą;

31. primena, kad pažangiosios specializacijos strategijos turėtų būti ir galinga priemonė socialinėms, aplinkos, klimato ir energetikos problemoms spręsti, taip pat priemonė žinių sklidimui ir technologinei diversifikacijai skatinti;

Geresnė sąveika siekiant paskatinti augimą ir darbo vietų kūrimą

32. kritiškai vertina tai, kad nėra pakankamos ESI fondų ir kitų ES finansavimo priemonių sąveikos, nes tai sukelia kliūčių ES finansavimo koordinavimui, nuoseklumui ir integracijai, taip pat neleidžia pasiekti geresnių rezultatų ir poveikio; ragina skirti daugiau dėmesio ir ištirti, kaip pasiekti patobulinto strateginio požiūrio į sąveikas ir atsižvelgti į finansavimo priemonių derinimą, papildomumą ir jų potencialą tokiu būdu, kad būtų galima užtikrinti, jog naudojamasi visomis ES garantijomis investicijų platformoms finansuoti;

33. pabrėžia, kad regionų lygmeniu reikia tęsti ir gilinti trigubos ir keturgubos spiralės požiūrius į pažangiąją specializaciją, įtraukiant viešojo administravimo įstaigas, įmones, universitetus ir piliečius; pabrėžia, kad dviejų pastarųjų dalyvių (t. y. aukštojo mokslo / mokslinių tyrimų institucijų ir piliečių organizacijų) vaidmuo turėtų būti sustiprintas naujajame ES programavimo laikotarpyje ir finansavimo tipuose;

34. ragina padidinti paramą MVĮ ir pradedančiosioms įmonėms, nes didžioji jų dauguma yra esminių inovacijų lyderės ir ženkliai prisideda randant vietinius talentus įvairiose srityse bei samdo jaunus žmones;

2016 m. rugsėjo 13 d., antradienis

35. ragina toliau ieškoti patikimų rodiklių inovacijų veiklos rodikliams stebėti visais valdymo lygmenimis, geriau sutelkiant ir koordinuojant Eurostato ir kitų atsakingų Europos Komisijos generalinių direktoratų išteklius, taip pat atsižvelgiant į EBPO, ESPON ir kitų šios srities veikėjų, pvz., nacionalinių statistikos biurų, pasiekimus;

36. pabrėžia, kad integruotas ir papildomas ESI fondų naudojimas kartu su programa „Horizontas 2020“ ir ESIF pagal 2016 m. vasario mėn. Komisijos paskelbtas gaires dėl ESI ir ESIF papildomumo, suteikia puikią galimybę paskatinti inovacijas regioniniu, nacionaliniu ir ES lygmenimis, padidinant investicijų į mokslinius tyrimus ir inovacijas patrauklumą, kad pritrauktų privatųjį kapitalą viešajam finansavimui papildyti; ragina vietos ir regionų valdžios institucijas kuo geriau pasinaudoti galimybėmis sujungti šias priemones;

37. ragina imtis veiksmų siekiant gauti reikalingą informaciją, kad būtų galima pasiekti įvairių sričių politikos ir priemonių, numatytų pagal RIS3, sąveiką, pvz., 2014–2020 m. sanglaudos politikos, pažangiosios specializacijos platformos, Europos įmonių grupių stebėjimo centro, Europos inovacijų partnerystės, Europos strateginio forumo, bazinių didelio poveikio technologijų ir mokslinių tyrimų infrastruktūros sąveiką;

38. ragina regionus įgyvendinant savo RIS3 strategijas stiprinti atvirą inovacijoms mentalitetą ir ekosistemų bendradarbiavimą, pagrįstą keturgubos spiralės modeliu;

39. pabrėžia, kad svarbu švietimą ir mokslinius tyrimus pritaikyti prie tikrųjų rinkos poreikių, siekiant užtikrinti, kad naujovės atitiktų paklausą ir prisidėtų prie ekonomikos augimo;

Pažangieji miestai kaip RIS3 skatinamoji priemonė

40. primena, kad ES miestų teritorijos atlieka svarbų vaidmenį Sąjungos ekonominiame ir socialiniame vystymesi – jos yra įvairių veikėjų ir sektorių centrai, kuriuose derinami pažangaus, tvaraus ir įtraukaus augimo iššūkiai su galimybėmis ir kurie yra integruoto ir konkrečioms vietovėms pritaikyto požiūrio taikymo lyderiai; pabrėžia miesto vietovių svarbą stiprinant žmogiškuosius išteklius, infrastruktūrą ir investicijų potencialą inovacijų branduoliams vystyti;

41. ragina Komisiją kuriant Europos miestų darbotvarkę atsižvelgti į RIS3 ir kitas inovacijų programas, visų pirma dėl integruotų teritorinių investicijų, kad būtų sukurta sinergija ir stiprūs saitai veiksmingam išteklių naudojimui;

42. pabrėžia, kad svarbu palengvinti novatorišką skirtingų sektorių, trigubos spiralės ir tarpvalstybinį bendradarbiavimą, susijusį su Europos iššūkiais siekiant užtikrinti didesnį regionų ir miestų pažangumą, ekologiškumą ir siekiu, kad juose būtų maloniau gyventi ir dirbti;

43. pabrėžia, kad reikia toliau visoje Europoje vystyti ir plėsti pažangių ir sujungtų miestų koncepciją; palankiai vertina tai, kad ES Tarybai pirmininkaujantys Nyderlandai pasirengę laikytis požiūrio „iš apačios į viršų“, suteikti galių miestams, koordinuojant su regioninėmis valdžios institucijomis parengti ES miestų darbotvarkę ir pažangiuosius miestus paversti puikiais miestais; atsižvelgdamas į tai, remia Amsterdamo pakto rengimą ir tai, kad jame daug dėmesio skiriama tvariam augimui ir darbo vietų kūrimui, visų šalių, piliečių ir socialinių organizacijų ryšių stiprinimui, taip pat tvaraus ir socialiai įtraukaus vystymosi skatinimui;

44. atkreipia dėmesį į skirtingų miestų tarpusavio bendradarbiavimo ir žinių mainų programų rėmimą pažangiosios specializacijos ir inovacijų srityje, pvz., į Komisijos remiamą schemą „Atviri ir gyvi pažangieji miestai“;

45. pritaria Komisijos ir Tarybos iniciatyvoms, kuriomis skatinama ES miestų darbotvarkė Amsterdamo pakte; ragina Komisiją skatinti miesto ir regioninės politikos suderinimą; ragina Komisiją 7-ojoje sanglaudos ataskaitoje pateikti pasiūlymus dėl pažangiųjų miestų ir RIS3 iniciatyvų ir metodikos suderinimo;

Stebėsena ir vertinimas

46. pažymi, kad nors dauguma regionų priėmė RIS3, nemažai jų dar turi įdėti pastangų, kad atitiktų *ex ante* nustatytas sąlygas; daugiausia problemų kelia stebėsenos mechanizmas, biudžeto sistema ir priemonės, skirtos privačiojo sektoriaus investicijoms į mokslinius tyrimus ir inovacijas skatinti;

47. primena vietos ir regionų sprendimų priėmėjams apie jų įsipareigojimo naudoti RIS3 kaip ekonomikos keitimo priemonę savo regione svarbą, tokiu būdu darant poveikį ir ES politikai;

48. palankiai vertina tai, kad šiose regioninėse strategijose daug dėmesio skiriama energetikai, sveikatai, informacinėms ir ryšių technologijoms, pažangioms medžiagoms, maistui, paslaugoms, turizmui, tvarioms inovacijoms ir transportui, bioekonomikai, gamybos sistemoms ir kultūros bei kūrybos sektoriams, o taip pat kitoms tam tikro regiono specializacijos sritims ir jo konkurencingiausiems sektoriams; tačiau apgailestauja, kad daugumoje strategijų trūksta detalumo, ir ragina patobulinti prioritetų nustatymo procesą, tokiu būdu išvengiant rizikos sutelkti visas strategijas į tas pačias temas; ragina rengti ne tik aukštųjų technologijų strategijas, bet ir paprastųjų technologijų ir socialinės inovacijos strategijas ir ragina visus suinteresuotuosius subjektus siekti sektorių sąlyčio, nes jie gali paskatinti inovacijas;

49. mano, kad nacionalinių pažangiosios specializacijos stebėjimo centrų rėmimas gali padėti sukurti stipresnes rodiklių sistemas RIS3 stebėsenai, visų pirma metodikos ir mokymų atžvilgiu;

50. pastebi, kad, prireikus įrodyti unikalius susijusio regiono konkurencinius pranašumus, tam tikros RIS3 yra prastai aprašytos, o kitose nepateikta įrodymų apie suinteresuotųjų subjektų pajėgumą remti įmones dėl naujovių arba mokslininkų pajėgumą pateikti taikomuosius mokslinius tyrimus ir rasti komercinį rezultatų pritaikymą; taip pat pažymi, kad tam tikri regionai turi plačias strategijas ir pernelyg paprastus stebėsenos rodiklius; todėl primygtinai ragina padidinti valdžios institucijų pajėgumus surinkti ir įvertinti susijusią gautą informaciją ir sustiprinti koordinuotas regionų ir centrinių institucijų pastangas identifikuoti ir standartizuoti esamas duomenų bazes, kad jos būtų prieinamos suinteresuotiesiems subjektams;

51. ragina ES ir valstybes nares strategijų įgyvendinimo kokybinių ir kiekybinių rodiklių nuolatinei (metinei ir laikotarpio vidurio) stebėsenai naudoti esamas priemones, pvz., Bendrijos inovacijų tyrimą, ir įtraukti į šį procesą visus suinteresuotuosius subjektus, įskaitant pilietinę visuomenę; pažymi, kad ir regionai, ir valstybės narės susiduria su panašiomis stebėsenos vertinimo problemomis, ir ragina regionus reguliariai skelbti jų tikslų siekimo ataskaitas, kad būtų galima geriau įvertinti RIS3 poveikį ir užtikrinti skaidrumą bei galimybes visuomenei susipažinti su stebėsenos duomenimis; tačiau žino, kad praeis daug metų, kol šios strategijos duos rezultatų, o todėl pradinė stebėsena turėtų būti pritaikyta atsižvelgiant į pagrįstus lūkesčius;

52. ragina regionus ir valstybes nares aktyviai ir laiku įgyvendinti veiksmų planus, turint mintyje tai, kad *ex ante* sąlygos atitikčiai jų įgyvendinimo data yra 2016 m. gruodžio mėn.; prašo jų nustatyti ir įgyvendinti savo stebėjimo mechanizmą nuolat peržiūrint RIS3, daugiausia dėmesio skiriant toms investavimo nišoms, kuriose regioniniai inovacijų vykdytojai galėtų įgyti ar išlaikyti konkurencinį pranašumą;

53. laikosi nuomonės, kad šioje srityje gali būti labai naudingas bendras dalyvavimas stebint ir vertinant susijusias priemones pagal RIS3 ir stebėsenos ir vertinimo suderinimas ataskaitoms apie skirtingas priemones; todėl ragina visus suinteresuotuosius subjektus ir sprendimų priėmėjus kurti jų sinergiją ir kurti tvarką, pagal kurią būtų renkami ir apdorojami duomenys iš politikos ir priemonių, įtrauktų į konkrečias RIS3;

54. primena, kad net gerai „ant popieriaus“ parengta strategija neduos laukiamų rezultatų, jei įmonėms nebus užtikrinamos paramos paslaugos;

2016 m. rugsėjo 13 d., antradienis

Pagrindinės išvados ir RIS3 ateitis

55. apgailestauja dėl to, kad RIS3 dažnai pripažįstamas poreikis padėti įmonėms pasinaudoti visų formų inovacijomis, tačiau iš tikrųjų remiamos tik inovacijos, grindžiamos technologijos žiniomis; šiuo atžvilgiu siūlo, kad RSI3 būtų atsižvelgta ir kitų sričių, pvz., paslaugų arba kūrybos sektoriaus, inovacijas, ir primena apie visų tipų inovacijos sistemų ir institucijų svarbą, neatsižvelgiant į jų dydį ar į jų ryšį su vietos ar regioninėmis įmonių grupėmis;

56. pažymi, kad norint Europoje išspręsti inovacijų atotrūkio problemą ir paskatinti darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą, RIS3 turi būti įgyvendinama tinkamai; pabrėžia, kad šiuo požiūriu labai svarbu skatinti strategijas pagal principą „iš apačios į viršų“ ir visais valdymo lygmenimis stiprinti kontrolę atsižvelgiant į RIS3 potencialą; šiuo požiūriu mano, kad valstybės narės, siekdamos padėti regionams parengti vertinimo ir stebėsenos mechanizmus, turėtų įtraukti savo nacionalines statistikos tarnybas;

57. mano, kad į visiems procesams, įskaitant stebėsenos ir vertinimo procesus, turi būti taikomas dalyvavimo požiūris, nes tai padidins bendradarbiavimo mastą siekiant RIS3 tikslų;

58. primygtinai ragina ES ir valstybes nares nepamiršti, kad ši priemonė turi būti perspektyvi, veikianti ir veiksminga, kad naudos gavėjai išvengtų biurokratinės naštos;

59. prašo Komisijos paraginti 2017 m. atlikti strategijų peržiūrą siekiant padidinti jų veiksmingumą bei efektyvumą ir informuoti apie jų indėlį būsimai sanglaudos politikai ir mokslinių tyrimų ir inovacijų politikai po 2020 m., atsižvelgiant į pirmaisiais įgyvendinimo metais įgytą patirtį; prašo Komisijos paskelbti viešą konsultaciją ir prieš pateikiant 7-ąją sanglaudos ataskaitą surengti Europos masto konferenciją, kurioje dalyvautų Parlamentas, Regionų komitetas ir kiti suinteresuotieji subjektai;

60. pripažįsta, kad pažangiosios specializacijos strategijos galėtų būti galingos priemonės sprendžiant problemas energetikos, efektyvaus išteklių vartojimo ir energetinio saugumo srityse;

61. ragina Komisiją toliau remti S3 platformos vaidmenį, padėti padidinti strategijų detalumą ir išlaikyti dėmesį privačių investicijų svarbai;

62. prašo Regioninės ir miestų politikos GD ir S3 platformos parengti ir plačiai paskleisti trumpą politikos dokumentą, apibūdinantį buvusios RIS3 įgyvendinimo patirtį, daugiausia dėmesio skiriant šioms sritims: 1) įgytos patirties SSGG analizei; 2) regionų įgytos patirties ir pagrindinių kliūčių, su kuriomis susidurta įgyvendinant kiekvieną iš RIS3 gairėse apibrėžtų veiksmų analizei; 3) rekomendacijoms ir standartizuotoms formoms, kad būtų galima nuolat tobulinti RIS3 ir geriau formuoti strategijas po 2020 m.; ir 4) žmogiškiesiems ištekliams, kurių reikia norint sėkmingai parengti ir įgyvendinti RIS3; mano, kad reikėtų skatinti ir remti mokslinius tyrimus ir inovacijų veiklą vykdančius regioninius tinklus, vykdant veiksmus, kuriais skatinama jų sėkmė ir skleidžiama įgyta patirtis, kad regionuose atitinkamas mąstymas būtų integruotas visais lygmenimis;

o

o o

63. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.